

اتحاد مثلث انرژی جهان برای خنثی سازی تحریم‌های آمریکا

اتحاد ایران، روسیه و ونزوئلا به‌عنوان ۳ کشوری که در مجموع حدود نیمی از ذخایر نفتی و گازی جهان را در اختیار دارند می‌تواند در خنثی کردن تحریم‌های آمریکا علیه هر ۳ کشور موثر باشد.

به گزارش آران نیوز به نقل از ایرنا، بازار نفت در چند سال گذشته صحنه تنش‌های سیاسی کشورهای مختلف بوده است. در راس آنها البته تحریم‌های یک‌جانبه آمریکا علیه صنعت نفت ایران قرار دارد که با هدف توقف کامل صادرات نفت ایران انجام شد، اما با روی کار آمدن دولت سیزدهم نه تنها این تحریم‌ها بی‌اثر شد بلکه صادرات نفت ایران و ظرفیت تولید نیز افزایش پیدا کرد.

در کنار ایران، ونزوئلا نیز با تحریم‌های نفتی آمریکا روبه‌رو است. تحریم‌هایی که باعث ضربه شدید به اقتصاد ونزوئلا شد، اما با همراهی ایران در سال‌های گذشته تا حدی بی‌اثر شد. تنها در یک مورد، ۵ نفتکش ایرانی با پرچم کشورمان، صادرات بنزین را به ونزوئلا انجام دادند. همچنین صادرات نفت و میعانات گازی ایران به ونزوئلا برای حفظ توان تولید نفت این کشور نیز در دستور کار قرار گرفت.

اما این پایان ماجراجویی آمریکا در بازار نفت به بهانه تحریم تولیدکنندگان بزرگ نفت و گاز نبود. آمریکا به بهانه تنش نظامی بین اوکراین و روسیه، تحریم صنایع نفت و گاز روسیه را اعلام کرد. به دنبال آن، اتحادیه اروپا نیز از تحریم نفت روسیه و کاهش ۹۰ درصدی واردات نفت از روسیه تا پایان سال جاری میلادی خبر داده است.

آمریکا بعد از آنکه قیمت‌ها به تحریم روسیه واکنش نشان دادند تا حدی از مواضع خود عقب‌نشست و اعلام کرد که احتمالاً به جای تحریم صادرات نفت روسیه، سقف قیمتی برای نفت این کشور تعیین می‌شود.

نکته مهم در این میان آن است که ایران، روسیه و ونزوئلا در مجموع حدود ۴۵ درصد از منابع نفتی جهان و ۴۰ درصد از منابع گازی جهان را در اختیار دارند. به این معنا که حدود نیمی از ذخایر نفت و گاز دنیا در اختیار این ۳ کشور است و اتحاد این ۳ کشور در بازار انرژی می‌تواند علاوه بر خنثی کردن تحریم‌های آمریکا، در قیمت‌گذاری‌ها نیز اثرگذار باشد.

ونزوئلا بزرگ‌ترین دارنده ذخایر نفتی دنیا است و به تنهایی ۳۰۳ میلیارد بشکه از منابع نفتی دنیا را دارد که ۲۱.۳ درصد از ذخایر نفت جهان است.

ایران نیز ۱۵۷ میلیارد بشکه نفت دارد که سهمی ۱۸ درصدی از ذخایر نفتی دنیا را به کشورمان اختصاص داده است. روسیه هم ۸۰ میلیارد بشکه نفت دارد که معادل ۵.۳ درصد از ذخایر نفتی دنیا است.

روسیه با ۳۵ تریلیون مترمکعب گاز بیش از ۱۹ درصد از ذخایر گازی دنیا را در اختیار دارد. ذخایری که حدود ۶۵ درصد از آن در منطقه سیبری واقع شده است. بعد از روسیه ایران با ۳۳ تریلیون ذخایر گازی کشف شده و سهمی ۱۷.۱ درصدی در رتبه دوم جای گرفته است.

ونزوئلا حدود ۵ تریلیون مترمکعب گاز دارد که معادل ۲.۶ ذخایر گازی دنیا است.

در این میان ایران به‌عنوان بزرگ‌ترین دارنده ذخایر نفتی و گازی جهان، سهم مهمی در ایجاد این اتحاد دارد. از آنجا که دولت سیزدهم یکی از مهم‌ترین اولویت‌های خود را توسعه دیپلماسی انرژی اعلام کرده، برنامه کاری وزیر نفت نیز بر همین اساس است.

ایران علاوه بر توجه به مناسبات انرژی با کشورهای همسایه از جمهوری آذربایجان و ترکمنستان گرفته تا عمان و پاکستان، به شرکای دورتر نیز توجه ویژه داشته است.

«جواد اوجی» در سفر «آیت‌الله ابراهیم رئیسی» به روسیه، همراه رئیس‌جمهوری بود. در آنجا ایران و روسیه در زمینه‌های مختلف نفت و گاز تفاهم‌نامه‌ها و قراردادهایی به امضا رساندند.

در هفته‌های گذشته نیز معاون نخست‌وزیر روسیه به همراه هیات روسی به ایران آمد که در نهایت بیانیه مشترک در نتیجه ملاقات روسای کمیسیون مشترک همکاری‌های تجاری-اقتصادی ایران و روسیه (۲۵ مه ۲۰۲۲ تهران) میان جواد اوجی، وزیر نفت و الکساندر نواک، معاون نخست‌وزیر فدراسیون روسیه امضا شد.

وزیر نفت اردیبهشت ماه گذشته نیز در سفری به کشورهای آمریکای لاتین از جمله ونزوئلا و نیکاراگوئه همسو با فعال‌سازی دیپلماسی انرژی، دیدارهای پرشماری با مسئولان این کشورها داشت و در جریان این سفر چهار تفاهم‌نامه و دو قرارداد در حوزه نفت امضا شد.

سفر اوجی به کاراکاس در حالی انجام شد که ایران و ونزوئلا در سایه تحریم‌های آمریکا همکاری‌های خود را افزایش داده‌اند. کاراکاس میعانات گازی ایران را برای رقیق کردن

نفت خام خود وارد می کند. ایران همچنین محصولات پالایشی، خدمات مهندسی و قطعات یدکی برای کمک به صنعت نفت ونزوئلا به این کشور ارسال می کند.

میزان صادرات نفت ایران در سه ماهه نخست سال جاری میلادی بیش از هر کشور دیگر خاورمیانه رشد داشت و به بالاترین سطح از زمان خروج آمریکا از برجام رسید.

رویتز نیز در خبری اعلام کرد که اسناد شرکت نفتی دولتی پترولئوس دی ونزوئلا (PDVSA) نشان می دهد این کشور روند آغاز واردات نفت سنگین ایران را برای تغذیه پالایشگاه های داخلی خود آغاز کرده است.

با واردات نفت سنگین ایران توافق سوآپ (تهاتری) که سال گذشته بین دو کشور تحت تحریم آمریکا امضا شد، گسترش می یابد.

دو کشور سال گذشته ابتدا درباره سوآپ توافق کردند و مقرر شد شرکت نفتی «پترولئوس دی» ونزوئلا میعانات گازی ایران را برای رقیق کردن و فراوری نفت سنگین مازاد ایران برای صادرات وارد کند. در مقابل شرکت نفت ملی ایران (NIOC) نفت خام ونزوئلا را تحویل می گیرد.

اما همکاری های نفتی دو کشور به اینجا ختم نشد. در روزهای گذشته، نیکلاس مادورو، رئیس جمهوری ونزوئلا به ایران سفر کرده و در جریان این سفر، رؤسای جمهوری ایران و ونزوئلا به عنوان دارندگان بیش از ۴۶۰ میلیارد بشکه ذخایر نفت خام (شنبه، ۲۱ خردادماه) به صورت رسمی در تهران مذاکره و سند ۲۰ ساله همکاری امضا کردند.

همچنین جواد اوجی و نیکلاس مادورو درباره مسائلی از جمله تأمین سوخت، صادرات فرآورده های نفتی، صادرات محصولات پتروشیمی و صادرات کاتالیست های پتروشیمی بحث و تصمیم گیری کردند.

از دیگر محورهای مورد گفت و گو در این دیدار تصمیم گیری درباره صدور خدمات فنی و مهندسی، بازسازی و نوسازی پالایشگاه ها و توسعه میدان های نفتی و گازی بود.

به گزارش ایرنا، تحریم های نفتی آمریکا علیه ۳ کشور اگرچه بر اقتصاد هر ۳ کشور ایران، روسیه و ونزوئلا اثرگذار بوده اما فرصتی ایجاد کرده که می توان با بهره گیری از آن، نقش اصلی این کشورها در مناسبات انرژی جهان تثبیت شود.